

De load- en stress testers te slim af onthullingen uit de praktijk

Albert Witteveen
10 mei 2011
Testnet voorjaarsevent

Agenda

- Introductie
- Deel 1: trucks van performance testers
- Deel 2: basis van performance testen en eisen die we aan de test zelf moeten stellen
- Deel 3: Queuing Theorie en hoe we dit kunnen gebruiken
- Een samenvatting over hoe we hiermee controle krijgen

Introductie

- Software tester sinds 1999
- 2000 medeoprichter ProcoliX: High Available en High Performance Webhosting
- 2006 ProcoliX verlaten en Pluton opgericht: gespecialiseerd in technisch testen.
- Sinds 2006 voornamelijk actief in load- en stress testen en operations

First contact

- Eerste ervaring met een load- en stress test rapport:
 - Een willekeurig cijfer gebruikt om aanames op te baseren
 - Het load model (profile) was verzonnen
 - Er was geen gebouwde functionaliteit getest
 - Conclusie viel uit de lucht
- Maar de klant was tevreden!!
- Bij in productie name bleek dat er ca. 10 keer meer hardware nodig was

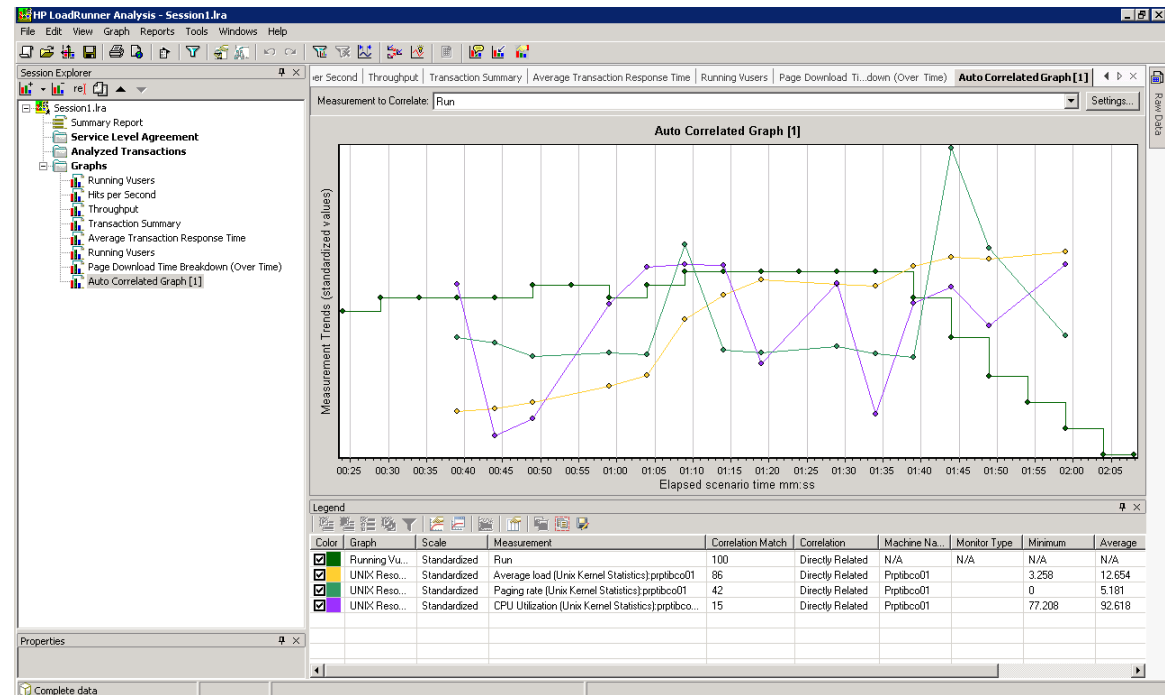
De praktijk

- De klant heeft moeite te beoordelen of er wel goed wordt getest
- Ondanks performance testen gaat er in productie toch veel mis
- Test managers missen 'handvaten' om de performance testen te sturen en te beoordelen

Daar komen we mooi mee weg

Onze trucks:

- Indrukwekkende tools
- Dikke rapporten
- Modellen
- Test scope
- Aannames

De tools

- De load- en stress tools zijn complex, met veel mogelijkheden en metertjes
- Andere tools zien er nog moeilijker uit doordat de tests zelf geprogrammeerd worden
- Als performance tester kan je daardoor makkelijk manipuleren
- Maar ook met de beste bedoelingen kan het misgaan: de tool zegt passed, terwijl de applicatie foutmeldingen gaf.

Dikke rapporten

- Dikke rapporten
 - Veel grafieken
 - Een paar formules met griekse letters
 - Nog wat tabellen
 - En iedereen leest alleen nog maar het advies

Maar als het misgaat in productie is hier toch voldoende bewijs in verstopt dat het niet aan ons lag.

Modellen

- Krachtig wapen:
 - Gebaseerd op cijfers die de klant aanlevert
 - Meestal alleen gemiddelden bekend
 - Definitie van concurrent user is van groot belang
 - Subjectief
 - Effect andere processen meestal onbekend
 - Gebaseerd op veel aannames
- Zelfs als een bestaand systeem vervangen wordt is het zeer moeilijk een objectief model te maken

Test scope

- Problemen in productie blijken vaak ongetest op performance
 - De meeste functies leveren geen druk op het systeem
 - Juist de functies die dat wel doen zijn vaak moeilijk te testen
 - Performance testers zijn vaak niet goed thuis in de functionaliteit
 - Tijd per test is hoog, dus er kan maar een zeer beperkte set getest worden

Dus...

- Niet transparant
- Verschuilen ons achter dikke rapporten
- We trekken conclusies op ongefundeerde modellen
- Veel aannames geven veel ruimte voor manipulatie
- We weten niet wanneer het goed is
- We testen het verkeerde

Transparantie

- Transparantie: om te weten of de load tester met zijn tool echt goede dingen doet:
 - De basis van load en stress testen is hetzelfde ongeacht de tool
 - De valkuilen zijn ook hetzelfde.
- Dus kunnen we:
 - Vooraf eisen stellen aan de test
 - Deze eisen hoeven niet technisch te zijn of afhankelijk van de tool

Dan moeten we wel weten wat een load tester doet.

De basis van L&S testen

Je hoeft de tool niet zelf te kunnen bedienen om te snappen wat er gebeurt

- Basis activiteiten:
 - Load generatie
 - Monitoren
 - Resultaat controle

Load generatie

- In productie komen de requests van client applicaties (of browsers)
- De load generator luistert af, neemt op en genereert een testscript
- Tijdens de testuitvoer, wordt dit verkeer nagebootst, vermenigvuldigd met aantal na te bootsen gebruikers: het script wordt simultaan x maal tegelijk gedraaid.

Data parametrisatie

- Bij het nabootsen van meerdere gebruikers kan niet exact hetzelfde worden verstuurd. (bv login gegevens, klant gegevens)
- Deze data wordt (door de tester) geparametriseerd
- Hoe meer parametrisatie hoe realistischer, maar ook vergroting complexiteit.
- Bron is belangrijk (gegenereerd, of query)

	A	B	C	
1	Naam	Postcode	Huisnummer	
2	Jansen	1001 BT		2
3	Pietersen	2004 HG		3
4	Duck	7542 HH		5
5	Klaasen	8541 HH		7
6	Puk	2541 WT		1

Load scenario

- Drukken alle gebruikers tegelijk op 'de knop' of kiezen we voor een realistisch scenario?
- Scenario definieert ramp-up en eventueel synchronisatie punten

Zeer geschikt om het resultaat te manipuleren

Content controle

- Tools zien uit zichzelf niet of het resultaat klopt: b.v. zegt het scherm: 'deze gebruiker bestaat al' of 'gebruiker aangemaakt'
- Controle is noodzakelijk:
 - Tijdens:
 - door middel van content checks in het test script
 - soms door monitoring
 - Achteraf:
 - d.m.v. een steekproef
 - of door een query of controlescript

Monitoring

- Response tijden
 - Doorgaans de load generator zelf
- Hardware resources
 - Vaak door de load en stressss test tool
 - Bij voorkeur ook losse monitoring

```
top - 12:06:35 up 1:33, 3 users, load average: 0.04, 0.06, 0.05
Tasks: 168 total, 2 running, 166 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
Cpu(s): 5.7%us, 3.1%sy, 0.0%ni, 91.2%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st
Mem: 8193468k total, 2298160k used, 5895308k free, 191148k buffers
Swap: 24004604k total, 0k used, 24004604k free, 839676k cached
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	COMMAND
1176	root	20	0	527k	173m	146m	R	7	2.2	8:33.89	Xorg
3383	albert	20	0	241m	8248	6300	S	2	0.1	0:00.07	gnome-screensho
1859	albert	20	0	886m	238m	91m	S	2	3.0	11:50.25	soffice.bin
1650	albert	20	0	278m	16m	11m	S	1	0.2	0:09.16	wnck-applet
1664	albert	20	0	180m	11m	8708	S	1	0.1	0:04.52	gtk-window-deco
1524	albert	20	0	239m	31m	8096	S	1	0.4	0:51.42	compiz
3360	albert	20	0	19276	1336	944	R	1	0.0	0:00.79	top
303	root	20	0	0	0	0	S	0	0.0	0:04.72	usb-storage
1388	albert	20	0	57032	5848	2524	S	0	0.1	0:00.49	gconfd-2
1480	albert	20	0	458m	101m	10m	S	0	1.3	0:05.69	gnome-settings-
1515	albert	20	0	51748	2480	2036	S	0	0.0	0:00.03	gvfsd
1526	albert	20	0	280m	18m	12m	S	0	0.2	0:03.78	gnome-panel
1739	albert	20	0	604m	64m	28m	S	0	0.8	1:16.49	chrome
2100	albert	20	0	313m	16m	11m	S	0	0.2	0:00.84	gnome-terminal
1	root	20	0	23904	2076	1276	S	0	0.0	0:00.76	init
2	root	20	0	0	0	0	S	0	0.0	0:00.01	kthreadd
3	root	20	0	0	0	0	S	0	0.0	0:00.26	ksftirqd/0

De test case

- De test case bevat dus:
 - Functionele teststappen
 - Scenario
 - Rampup
 - Concurrent users
 - Synchronisatie punten
 - Test data en parametrisatie
 - Queries of bron
 - De items die geparametriseerd moeten worden
 - Monitor items
 - Hardware wat gemonitord wordt
 - Monitor definitie: ingebouwd, andere monitors etc.
 - Content controle
 - Content checks en/of
 - Controle achteraf

Generiek toepasbaar!

Wat en hoe te testen

- Bekend terein: Test Risico Analyse
- Maar wie maakt de TRA:
 - Functionele testers en Business analysts weten wat veel geraakt wordt en wat de impact is
 - Developers weten welke onderdelen grotere kans van falen hebben
- Wie maakt de test case:
 - Functionele testers kennen de stappen al
 - Performance testers zijn daar minder goed in

Oftewel: wat en hoe, samen met functionele test teams en development

Resultaat beoordeling

- **Probleem:**
 - Dikke rapporten
 - Twijfel over aanames en modellen
 - Hoe resultaat te beoordelen?

Om resultaat te beoordelen eerst een beschrijving hoe systemen zich gedragen

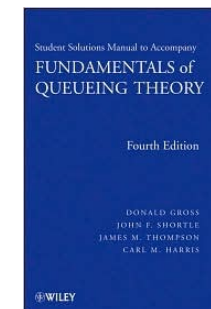
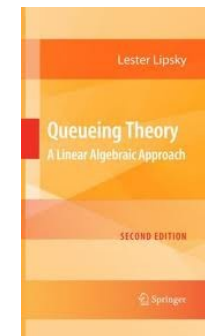
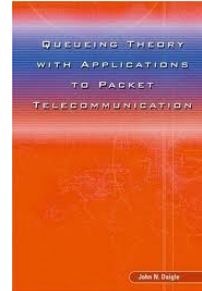
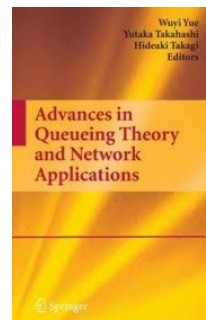
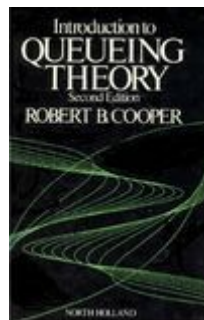
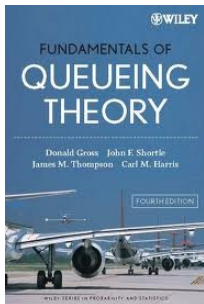
Tester: *“we zittten op 100 % CPU”*

Systeembeheerder: *“mooi, dan gebruiken we ze efficient”*

Hollen of stilstaan

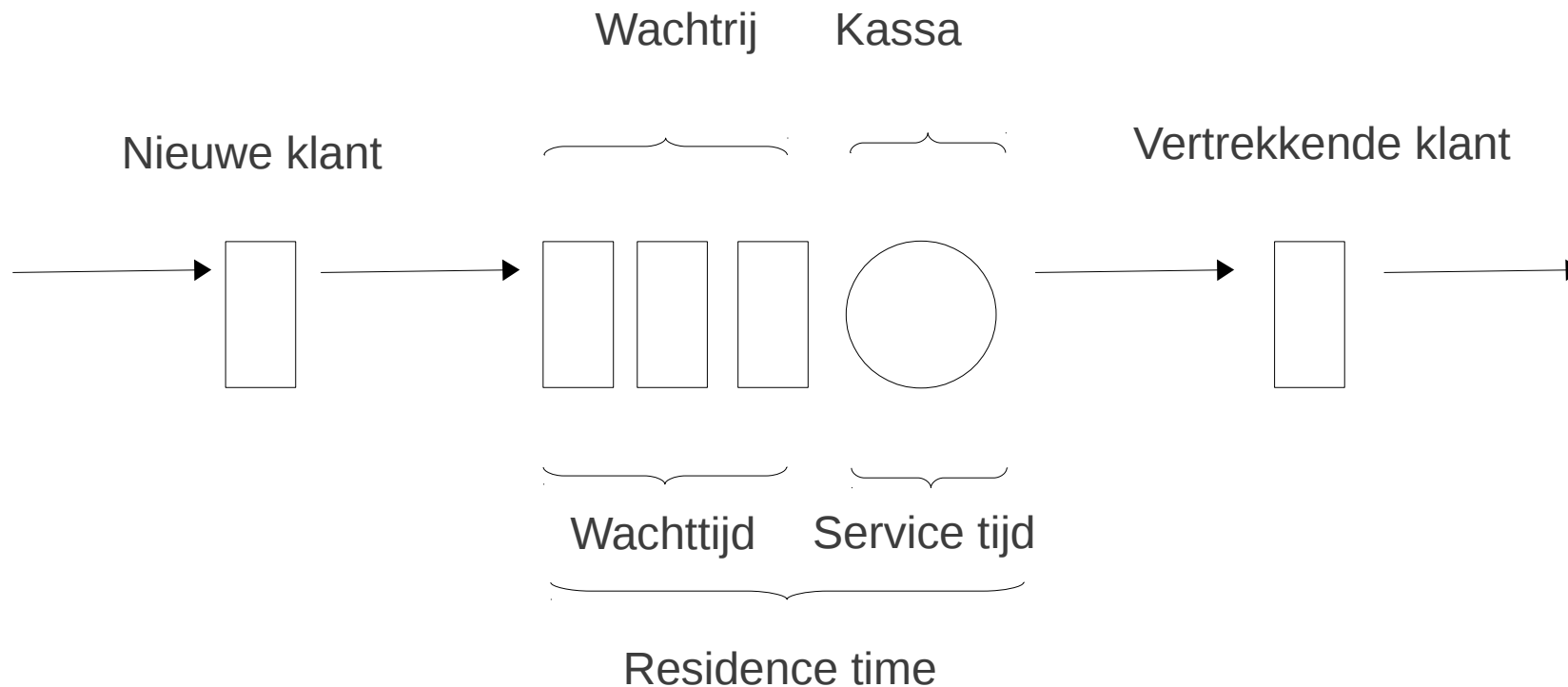
De Queuing Theorie

- Anno 1917: beschikbaarheid telefoon maatschappijen
- Elk computer systeem gedraagt zich volgens deze theorie
- Performance experts gebruiken deze theorie
- Toepasbaar op meerdere 'zoom' niveaus.
- Twee goede manieren om te spellen

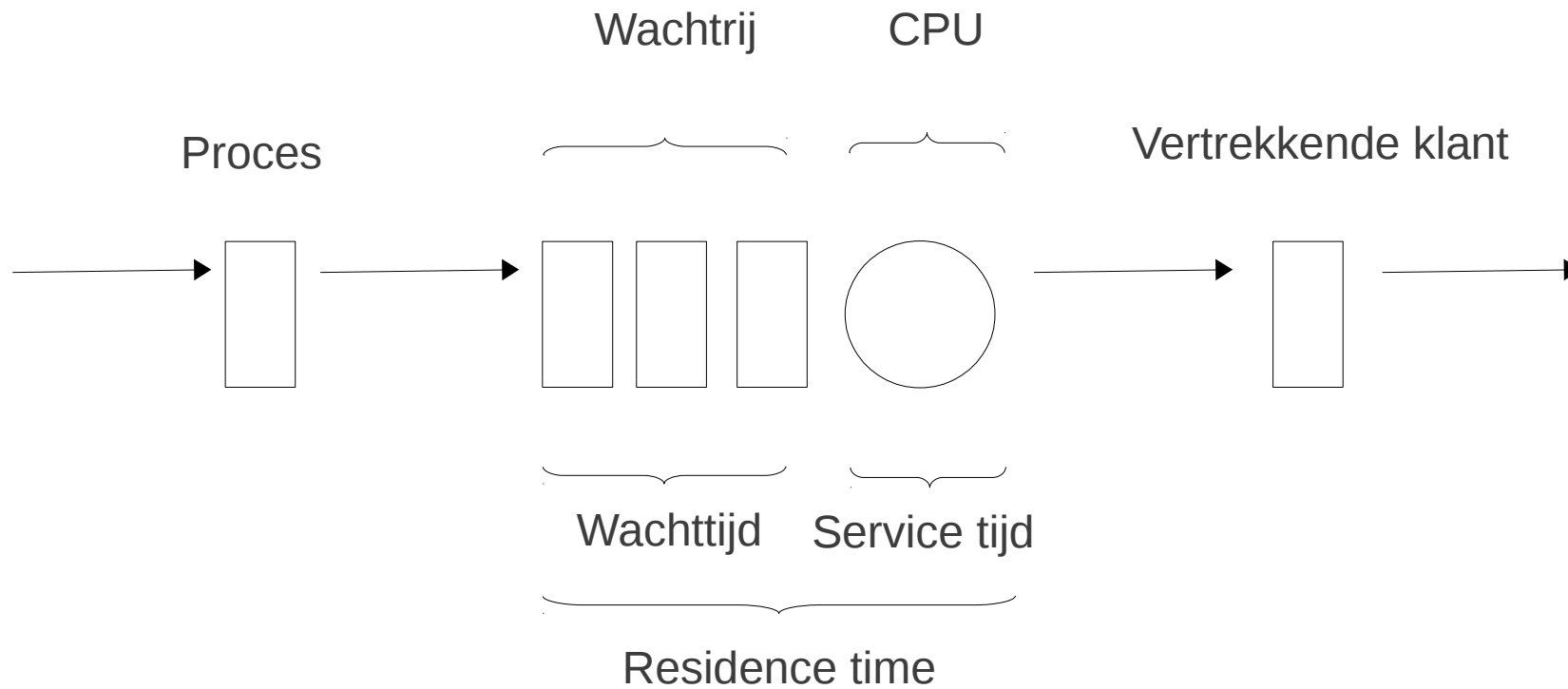
Een simple rij (que)

Vergelijk met een kassa bij de supermarkt

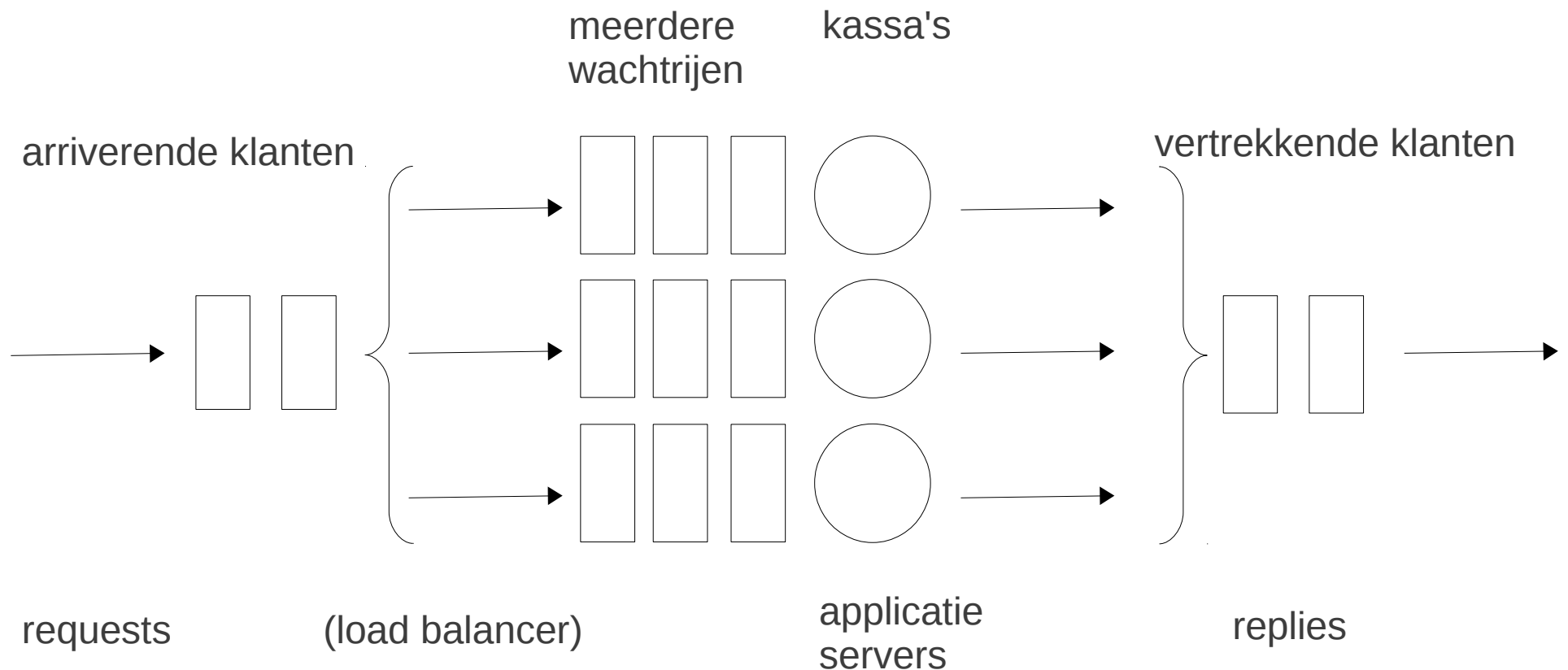

Residence time = totale wachttijd + servicetijd

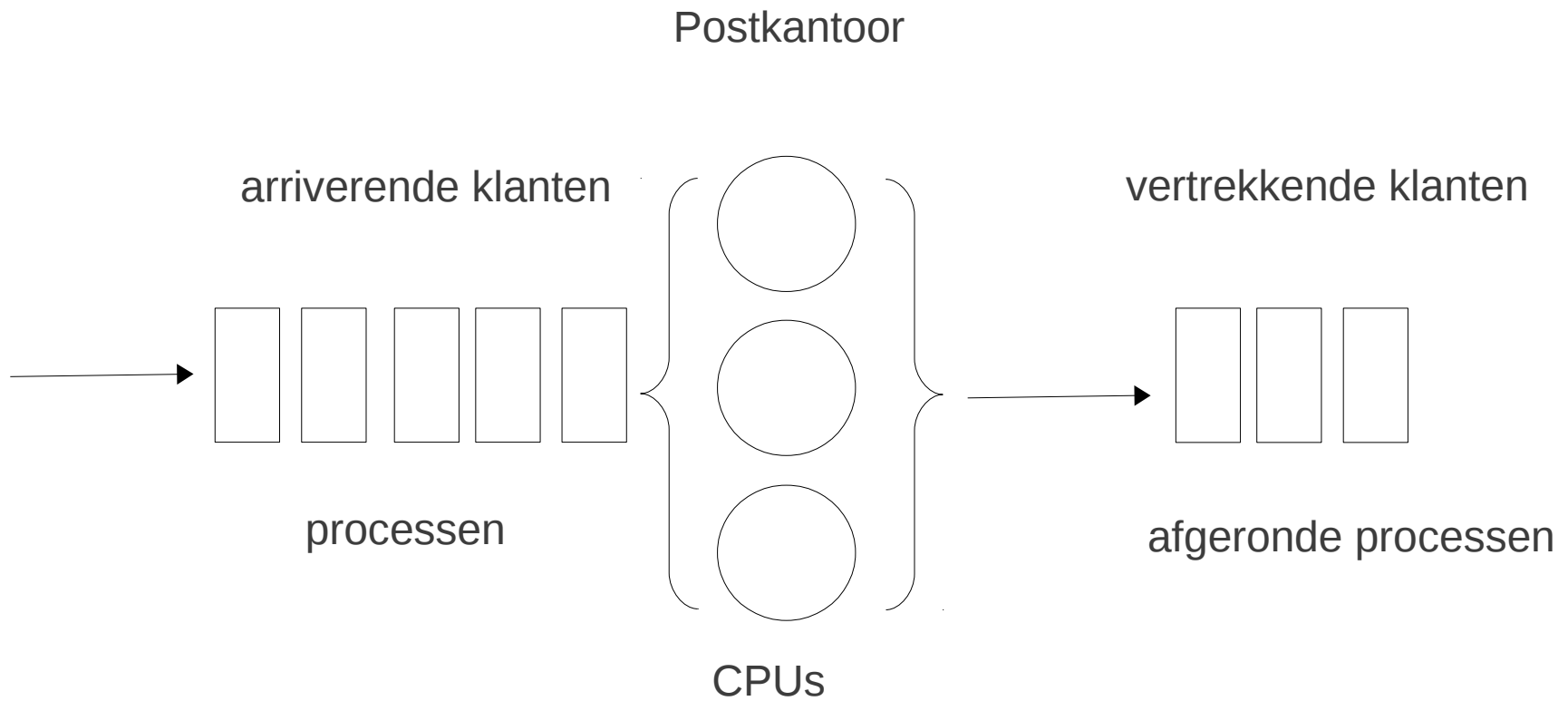
Vergelijk met een CPU

Meerdere kassa's

Nummer trekken

Queuing models

- Beschrijven op meerdere zoomniveau's: op infrastructuur niveau, maar ook dieper (server niveau, CPU niveau, netwerk etc.)
- Residence time: totale tijd van wachten en verwerken
- Gebruikt door performance experts bij ontwerp
- Bruikbaar bij test voor resultaat beschrijving

Queuing centres

- Een queuing centre is een locatie in het systeem waar een proces wacht op een ander om af te ronden (vgl: bottleneck)
- Een queuing centre kan van alles zijn: CPU, geheugen, netwerk etc.
- Queuing centres bepalen de schaalbaarheid van de applicatie
- Er zijn vele queuing centres, maar in elk niveau is er minimaal één
- Service time en wait time bepalen de echte performance

Resultaat beoordeling

- Onderscheid tussen twee testdoelen:
 - Gebaseerd op gebruiker requirements: halen we de vereiste respons tijden na go-live.
 - Technische focus: hoe gedraagt het systeem zich. Doorgaans met weinig of zelf vast te stellen requirements

Met requirements

- Focus op gebruiker requirements (response tijden)
- Queuing model en centres:
 - Bieden een maat van diepgang
 - Maken modellen 'op het randje' lastig.
 - Geven een reëel beeld van de performance
 - Geven een onderbouwd beeld van de risico's
 - Geven aan of groei van het gebruik kan worden opgevangen

Gehaald op het randje of echt?

Voorbeeld: Batch proces

- Klant vraag:
 - Batch proces te traag, svp verspreiden op meerdere servers
 - Risico: batch proces mag online processen niet verstoren
- Test toonde aan:
 - Op drie server i.p.v. één batch proces drie keer zo snel
 - Maar geen queuing centre gevonden.
- Door gezocht tot centre gevonden: er zat een 'wait' in de code.
 - We konden met zekerheid zeggen dat de online processen geen hinder zouden ondervinden
 - We konden een veel betere oplossing voorstellen

Zonder requirements

- Geen of zachte requirements
 - Door virtualisatie minder nodig
 - Organisatie weet dat ze dit niet hard krijgen en vragen om 'je professionele oordeel'
- Focus op schaalbaarheid en kwaliteit
 - Kwaliteit: betaalt zich terug door minder onderhoudskosten, risico en herbruikbaarheid
 - Schaalbaarheid: zelfs met een zeer ruim hardwarebudget kunnen we niet alle groei opvangen
 - Doorgaans weinig vastgestelde meetbare requirements

Moderne omgeving

- Nieuwe technieken leiden tot andere vraag
 - O.a. door virtualisatie wordt een 'dutch auction' achtige tuning goedkoper i.p.v. performance testen
- Geïdentificeerde queuing centres bieden:
 - Maat van schaalbaarheid
 - Risico bepaling
 - Tuning handvaten

Minder test eisen, wel risico bepaling

Schaalbaarheid en risico's

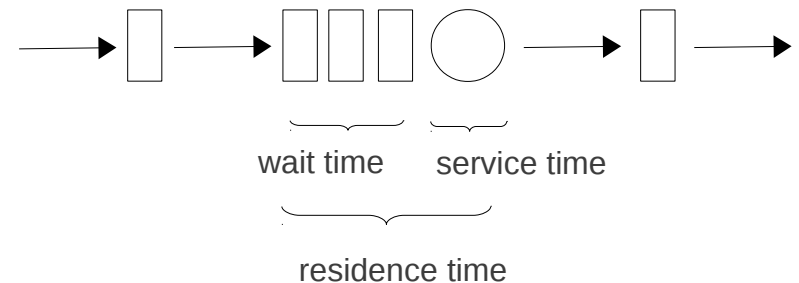
- Schaalbaarheid:
 - de mate waarin we realistisch gezien d.m.v. systeem uitbreiding de performance kunnen verbeteren en/of groei kunnen opvangen
 - Service time is een harde grens van performance en schaalbaarheid!
- Belangrijkste risico's
 - Risico dat bij aanvang stagnatie ontstaat door te weinig performance
 - Risico dat performance problemen of groei van het gebruik niet betaalbaar zijn op te vangen met systeem uitbreiding

Voorbeeld: middleware

- Test: een performance regressie test
- Resultaat:
 - Responsetijden voor de client hetzelfde
 - Maar in middleware verdriedubbelde een residence tijd
 - Responsetijden hetzelfde omdat de client niet wachtte
- Probleem: in productie zou een build up ontstaan die wel tot stagnatie zou hebben geleid
- Alleen dure, gerichte en complexe load test had dat ook aangetoond.

Times

- Residence time = wait time + service time
- Residence time: maat van werkelijke performance
- Service time:
 - Grens van schaalbaarheid
 - Maat van kwaliteit van het proces
 - Verbetering in de software
- Wait time:
 - Afhankelijk van hardware resources en service time
 - Eerste aandachtspunt voor tuning
- Verhouding wait time t.o.v. service time geeft efficiëntie van de sizing aan

Queuing en testen

- Het totale queuing model geeft handvaten
 - Om performance te beoordelen
 - Om schaalbaarheid te beoordelen
 - Om het risico niveau te bepalen
 - Om opties voor verbetering en tuning te bepalen
- Het toont ook of er goed genoeg is gemonitored om uitspraken te doen
 - Geen queuing centre gevonden: verder zoeken

Modeleer de werkelijkheid

- Effectief geeft een queuing model een model van de werkelijkheid
- Het model kan gebruikt worden om:
 - Risico's te detecteren
 - Schaalbaarheid te kwantificeren
 - Bij gebrek aan requirements, discussie starten over enkel de hoge risico en twijfel gevallen
 - Een hulpmiddel om diepgang in testen te verkrijgen

Hulpmiddel bij veel onzekerheden

Het eind rapport

- Stel vooraf eisen aan rapport
 - Risico's onderbouwd met een queuing model
 - Grafieken en cijfers alleen ter illustratie
 - Beperkt aantal pagina's
 - Een model van het gedrag
 - Appendix is voor cijfers, grafieken en techneuten
- Laat vooraf een 'lege' versie opleveren

Samenvatting

Controle over de test door:

- Test case eisen
 - Functionele stappen (samen met functionele test team en development)
 - Scenario eisen
 - Test bevat omschrijving testdata en parametrisatie
 - Monitor items beschreven
 - Content controle
- Queuing model
 - Queuing centres bieden veel houvast als test resultaat
 - Bij traditionele test levert het gegevens op over testdiepte, risico's en schaalbaarheid
 - Bij test voor moderne omgevingen: schaalbaarheid, risicopeil, tuning handvaten
- Rapport eisen
 - Vooraf vast stellen
 - Eisen aan beperking informatie

Geen ervaring nodig

Vragen

Vragen?